

Tisztelt Dunavarsányi Polgárok!

Nemzeti ünnepeink és emléknapijaink közül 1956. október 23-a az, amely a legkülönbözőbb érzéseket és élményeket váltja ki a magyar társadalom tagjaiból és egyes közösségeiből. Ez minden bizonnyal abból ered, hogy még mindig vannak közöttünk olyanok, akik erre az időszakra személyesen tudnak visszaemlékezni, vagy akik találkoztak és beszéltek olyanokkal, akik azt közvetlenül átérték. A honfoglalással, államalapítással, 1848 márciusával kapcsolatban bizonyosan nem, az 1920-as trianoni békediktátum tekintetében pedig már nagyon ritkán találkozunk olyannal, aki el tudná mesélni, hogy személyesen mit látott, és arról milyen érzések és gondolatok maradtak benne. Feltételezhetően, ezen eseményeket követően is felmerültek komoly nézeteltérések és kétségek mind a történelmi tények, mind azok megítélésével kapcsolatban. Az évek, évtizedek és évszázadok múlásával azonban ezen ellentmondások és ellenérzések elmosódtak, és kialakult a társadalomban egy közös, alapvetően mindenki számára elfogadható verzió. Nagy valószínűséggel 1956-tal, a kommunista majd szocialista időszakokkal, sőt a rendszerváltozással kapcsolatban is ez fog történni. Elmosódnak a határok, kialakul egy közös álláspont, és a jelenleg még élő nézetkülönbségek és indulatok átalakulnak egy tiszteletteljes, ugyanakkor kicsit közönyös emlékezéssé, de sajnos könnyen lehet, hogy sokak számára még azzá sem.

De ma még él 1956. október 23-a szelleme! Hála Istennek még vannak közöttünk olyanok, akik első kézből tapasztalták meg, vagy vettek részt a forradalomban és szabadságharcban. Vannak köztünk, akik személyesen élték meg a gyászt és szenvedést, és vannak, akik már csak szeretteik könnyes szemére és az érzelmekkel és indulatokkal fűtött elbeszélésekre emlékezhetnek. Néhány napja tanúi lehettünk annak, ahogy településünk egy köztisztelőben álló polgára miként emlékezett vissza a forradalomra, a börtönökre és az azt követő többévtizedes megfigyelésre. Tanulságos és megrázó élmény volt minden jelenlévő számára, és megerősödést nyert az, hogy hiába lehet már több mint 25 éve 56-ról információkat szerezni és 56-ról beszélni, igazán átérzeni és megérteni csak az tudja, aki jelen volt.

56 számunkra nemcsak egy fejezet a történelemkönyvből, hanem életünket és értékrendünket kisebb-nagyobb mértékben befolyásoló valóság. Azt sem szabad elfelednünk, hogy a szabadságharc nemcsak időben, de térben is közelinek tekinthető, hiszen még a mai napig kerülnek elő információk arról, hogy itt Dunavarsányon hogyan törtek derékba életek és sorsok. Ezúton köszönöm meg mindazok munkáját, akik lehetővé tették, hogy számunkra és a jövő nemzedékei számára ismertté váljon az 56-os terror egy Dunavarsány területén több halálos áldozatot követelő fejezete.

56 rengeteg veszteséget hozott a magyarság és településünk számára. Természetesen a legnagyobb tragédiát az jelentette, amikor valakinek az életével kellett fizetni meggyőződéséért, vagy amikor a kegyetlen öldöklés teljesen véletlenszerűen szedte áldozatait a mindennapi teendőjüket végző emberek közül. De nem feledkezhetünk meg azokról sem, akik a rendszer zsarnoksága miatt hosszú évek kitartó munkájával megszerzett javait, egy hasznos és szép életpálya reménységét vagy éppen személyi szabadságukat veszítették el, továbbá kényszerültek hazájuk elhagyására vagy a rettegés és az önkény elviselésére. A Gondviselésnek hála 56 és az azt követő igazságtalan megtorlások óta a magyarságnak nem kellett hasonló szörnyűségeket átélnie. A 6 évtizede tartó béke, biztonság és viszonylagos jólét minden áldása mellett azt is jelentette, hogy mára mindaz, amiért 56-ban harcoltak a legtöbb ember számára magától értetődővé vált, és mi, akik személyesen nem éltünk abban az időszakban nem tudjuk átérezni mit jelentett akkoriban a nyomor, a félelem, a terror, a diktatúra és a szenvedés. Ezt igazolja például, hogy a negyedévszázada működő piacgazdaságban egyesek halálos komolysággal említik „betiltásként” azt, hogy egy üzleti vállalkozás keretében működő sajtótermék tulajdonosa 10 veszteséges év és folyamatosan csökkenő olvasószám után úgy dönt, hogy befejezi a lap kiadását. Azok, akik ezt „cenzúrának” vagy „betiltásnak” nevezik, azok aligha ismerik e szavak akkori és valódi jelentését. Hasonlatosan, azok az önjelölt igazságosztók, akik „rendőrállamot” és „diktatúrát” emlegetve a rendőrség törvényesen intézkedő tagjait primitív és tiszteletlen módon kioktatják és gúnyolják – és mindezt büszkén

megörökítik és közzéteszik – azoknak bizonyára arról sincs fogalmuk, hogy mit jelentett a „csengőfrász” és az évekig tartó rettegés attól, hogy mi lesz egy Himnusz eléneklésének vagy egy elejtett kritikus véleménynek a következménye. Éppen ezért nem elegendő, ha az 56-os emlékezés csak a múlt felidézése, a hősök iránti tiszteletadás vagy a bűnösök felelősségének felemlgetése, hanem a mai gondolkodásunkat és értékrendünket pozitív irányba mozdító eszköze kell, hogy legyen. A hősöket nem elég tisztelni, de a magunk módján követni is kell őket. A szenvedést, a szegénységet és a diktatúrát nem elég megpróbálni átérezni, de a mindennapi gondjaink közepette hálát kell adnunk, amiért egy olyan világban élhetünk, ahol nem kérdés a szabadság, a mindennapi kenyér, a béke, valamint a fejlődés és boldogulás reális reménysége.

Tisztelt Emlékező Polgárok!

Kívánom, hogy 1956 szelleme, és a hősök emlékezete adjon erőt és bölcsességet mindannyiunknak, hogy Hazánkat és Dunavarsányt közösen, összefogásban tudjuk építeni és szolgálni. Ne hagyjuk, hogy az 56-ban pusztító tankok, ártatlan emberekbe lövő gépfegyverek, a bebörtönzések és halálos ítéletek formájában megjelenő zsarnokság, önzőség és egymás és a Haza szeretetének hiánya ismét kerékkötője legyen a fejlődésének és az itt élők boldogságának. Sokkal inkább határozza meg jövőnket az 56-ban tapasztalt társadalmi rétegeket átívelő összefogás, áldozatkészség és hit.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!